

СВІТОВІ ТРЕНДИ ВИДАВНИЧОЇ ІНДУСТРІЇ

КНИЖКИ + ІННОВАЦІЇ

=

БЛАГОДІЙНІСТЬ

**ЯК ВТІЛИТИ ФОРМУЛУ
В ЖИТТЯ: МАЙЖЕ
ПРАКТИЧНИЙ ПОСІБНИК**

[дайджест-конспект]

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Інститут журналістики
Серія «Світові тренди видавничої індустрії»

КНИЖКИ + ІННОВАЦІЇ = БЛАГОДІЙНІСТЬ
ЯК ВТІЛИТИ ФОРМУЛУ В ЖИТТЯ:
МАЙЖЕ ПРАКТИЧНИЙ ПОСІБНИК

дайджест

Київ
ВСП
2016

УДК xxx.xxx:xxx.x/.x(xxx)
ББК хх.х
К 53

К53 Книжки + Інновації = Благодійність : дайджест-конспект / пер.,
упорядкув. П. Зубар ; за ред. Я. Приходи, М. Женченко — К. : ВСР,
2016. — 36 с. — (Серія «Світові тренди видавничої індустрії»).

ISBN 978-966-284-234-1 (серія)
ISBN 978-966-284-234-x

«Фундація N вже третій рік поспіль збирає книги для сільських бібліотек...» — це реальна цитата з головної сторінки відомого благодійного фонду, того самого, що і збирає ці книжки. Три роки. Сто тисяч книжок. Друкованих. Омріяна кількість «сто тисяч» так і залишилася мрією. А надворі, нагадаємо, XXI століття, час, коли друкована книга, а надто в Україні, переживає не найкращі часи, і, чесно кажучи, навіть у селах діти вже користуються інтернетом.

Як же правильно зробити так, щоб дитина (чи пересічна людина) отримала книжку, а головне – прочитала її? У цьому дайджесті зібрані історії найкращих прикладів «книжкової» благодійності, яка реально працює. Історії фондаций, які досягли успіху навіть у найбідніших країнах світу. Історії благодіяння та інновацій. Історії сучасного Просвітництва.

УДК xxx.xxx:xxx.x/.x(xxx)

Перекладач та упорядник:
Петро Зубар

© ВСР, 2016

ISBN 978-966-284-234-1 (серія)

ЗМІСТ

Передмова	4
Історія успіху WorldReader. У стрічці новин	
WorldReader повідомила: на півдні від Сахари також публікують для та читають з мобільних	7
Використовуючи сонячну енергію для електронних рідерів у Африці	10
WorldReader разом із Opera запускають веб-додатки для читання	12
WorldReader та Opera «донесли» книгу п'яти мільйонам читачів в Африці за допомогою мобільних телефонів	14
Як електронні рідери стали «головною перевагою» в кенійських бібліотеках.....	16
WorldReader поділилася звітом про завантажені в Азії й Африці електронні книги.....	21
WorldReader названа однією з найінноваційніших неприбуткових компаній 2016 року	24
Африканські книжкові ТОП-и	26
Цікавинки з текстів	30
Фото з Чорного Континенту	33

*«Читання – наша найкраща і єдина вакцина
проти безнадії у світі»*

Девід Рішер, генеральний директор
і співзасновник WorldReader

Для початку: цікава новина, яка трапилася мені цього Різдва, і, на мою думку, не має строку давності. У Німеччині видавець Bastei Lübbe та мережа книжкових магазинів Hugendubel запровадили благодійну акцію: обміняй непотрібний подарунок на книжку. Подарунок, звична річ, потрапить до рук нужденних. Ідея лежить на поверхні, чи не так? Але. Німцям не треба було нікуди зносити свої паковани із черговими настільними лампами, чи що вони там один одному дарують. Достатньо було опустити свій подарунок у один з автоматів, які Bastei Lübbe та Hugendubel розставили по всій країні. З того ж автомату випадала книжка-винагорода за милосердя.

Що мене сподобалося у цій історії? А те, що у ній в одному реченні стоять непок'єднані слова «благодійність», «книжки» та «інноваційність». Досі я чув тільки про акції (і брав в них участь, чого приховувати), коли той, хто має непотрібну книжку, віддає її для тих, в кого їх немає. Точніше навіть «туди», де їх немає. Сільські-шкільні та бібліотеки у дитячих домах.

Та ні в кого ж не виникало думки : якщо книга не потрібна тобі, нащо вона абстрактній сільській дитині? Боронь Боже, не подумайте, що я сумніваюся у жаданні сільських дітей до читання. Просто самі згадайте, коли ви останній раз ходили до бібліотеки як до джерела література? Чи село – то інший світ без Інтернету? Невже неможливо подарувати дитині книжку так, щоб вона її читала?

І, о диво (!), відповідь знайшлася у той-таки стрічці видавничих новин. У якомусь з повідомлень, яке за всіма законами цікавості мало пройти повз увагу, я натрапив на організацією з гучною назвою «WorldReader». Історія, яка відкрилася мені просто з стрічки новин з фільтром «WorldReader», змусила мене по-новому подивитися на питання благодійності й зрозуміти.

Отже, що таке WorldReader?

Всезнаюча Вікі каже: WorldReader – некомерційна організація, яка вважає свою місією забезпечення електронними книгами дітей і сімей в країнах, що розвиваються. Організація надає для читання електронні книги, мобільні телефони й інші цифрові технології. Їхнє досягнення – читачі з 69 країн, яким було надано більш 28500 найменувань книг на 43 мовах. WorldReader працює з 180 видавцями, щоб придбати й оцифрувати актуальний і потрібний для читачів контент. Станом на кінець 2015 року, мобільним додатком WorldReader користувалося більше п'яти мільйонів користувачів. Організація також працює з благодійниками, організаціями, спільнотами і урядами задля створення і оцифрування книг; з її допомогою оцифровані понад 5000 книг африканських і індійських видавців.

Або, якщо сказати людською, це організація, яка знає, як зробити так, щоб читали навіть люди історично «нечитаючі».

Отже, у цьому дайджесті я хотів би якомога більше розповісти про цих просвітників сучасності. Навіть краще сказати Просвітників. Але як це зробити? Адже організація WorldReader не найдавніша з існуючих, її літопису ще ніхто не створював.

І найкращою ідеєю мені здалося написати цей літопис у сучасній формі. Тобто вивчити стрічку новин, присвячених діяльності компанії і подати найважливіші і останні з них. Для зручності читання – у хронологічному порядку, із вказанням дати, коли відбулася подія чи новина з'явилася в інтернеті. Так, щоб була помітна динаміка розвитку WorldReader, були ясними їхні цілі, ідеї, було видно їхній прогрес (не тільки технічний та технологічний) у такій нелегкій справі. У справі створення кращого світу.

*Петро Зубар
перекладач та упорядник*

P.S. В основу матеріалів цього дайджесту покладені матеріали з сайту *publishingperspectives.com*.

WORLDREADER ПОВІДОМИЛА: НА ПІВДНІ ВІД САХАРИ ТАКОЖ ПУБЛІКУЮТЬ ДЛЯ ТА ЧИТАЮТЬ З МОБІЛЬНИХ

8 грудня 2014

«Незважаючи на численні проблеми та виклики, люди в африканських країнах, що розвиваються, надзвичайно зацікавлені в мобільному читанні і хочуть читати більше», – звітє Олександр Ползін, представник WorldReader.

Торік у квітні ЮНЕСКО опублікувала дослідження «Читання в мобільному еру» на тему читання з мобільних пристроїв у країнах, що розвиваються. Дослідження показало не тільки кількість людей, які читають на пристроях з маленькими екранами й обмеженою функціональністю, а й те, що вони хочуть читати більше. Зверніть увагу: це означає важливий крок від «відключеності» тамтешньої спільноти з обмеженим доступом до друкованої книги до розв'язання цієї проблеми – читання з екрану пристрою, який вони тримають в руці.

У минулому кварталі понад 360 000 користувачів усунуності провели за читанням понад 725 000 годин, читаючи за допомогою WorldReader Mobile, безкоштовного додатку для мобільного, який перетворює звичайнісінький телефон (скажімо, стареньку побиту Нокію) з підключенням до інтернету на бібліотеку світового класу.

Понад 90% читачів WorldReader Mobile живуть в африканських та азійських країнах, що розвиваються. У «топі» списку: Індія, Нігерія, Ефіопія, Судан і Зімбабве. Ці країни мають історично низький рівень грамотності, і цей факт ще більше показує, що «мобільне» читання тільки популяризує читання. Цілих 62% користувачів повідомили, що вони стали читати більше завдяки WorldReader Mobile.

У країнах, де продажі книг гальмуються низьким рівнем грамотності й непомірно високим рівнем витрат на друк і розповсюдження, «мобільність» провіщує потенційно величезні можливості збільшення кількості для всіх видавців. Видавці з розвинутих країн, таких як США або Великобританія помиляються, дивлячись на Африку як на аморфне звалище для своїх книг. Високий рівень експансії мобільними пристроями та поточні тенденції до «мобільності» читання потребують пильнішої уваги. Наш рівень підключеності відкриває можливості для обміну та співпраці між творчими галузями по всьому світу, і, позаяк мобільна індустрія щороку стирає кордони дедалі більше, настав час, щоб домогтись отримати книги тим, хто страждав від їхньої нестачі протягом багатьох поколінь.

Втрачені можливості

Але це не просто. На одному саміті Східної Африки в Найробі торік у вересні минулого року під час засідання Digital Publishing Solutions для ринків, що розвиваються, з Анджелою Вачука (Angela Wachuka), виконавчим директором Kwani Trust кенійського видавництва, присвяченого створенню та просуванню африканської літератури, Вачука спитала в аудиторії, чому канонічне видання Нгуґі ва Тхiong'о (Ngugi Wa Thiong'o) «Не плач, дитя» (Weep Not, Child) так і не побачило світу до 50-ї річниці кенійської незалежності? Це був приклад втраченої можливості не тільки в межах внутрішнього кенійського ринку, але й у всьому світі. Останні новини вже кілька років поспіль відзначають щораз вищі економічні можливості континенту. Це свідчить про зацікавленість в отриманні додаткової інформації про Африку. Анджела допитується: «Чому ніхто не кори-

стується міжнародною цікавістю до нас за межами наших кордонів?»

Вирішення цього питання – внутрішнього і міжнародного попиту – дасть широкі можливості для поліпшення, а також для транснаціональної співпраці між видавцями. Африканські видавництва можуть і повинні бути рушійною силою для видань, які розповідають про побут Африки. Як припускає Вачука, цифрова дистрибуція забезпечує жвавий обіг продукції, а отже, надає видавцеві кошти для створення таких книг, щоб читач міг користуватися ними за допомогою обраного пристрою.

Одним з найцікавіших спогадів нашої команди з ранніх проектів WorldReader у Кенії було зацікавлення учнів Анансі, пустотливим павуком з ганського фольклору. Популярність Анансі серед кенійських студентів підтверджує цінність мобільних пристроїв як механізму сприяння розвитку літератури між різними африканськими країнами і культурами, де нестача книг часто вважається основною перешкодою для розвитку масової культури читання.

Олександр Ползін очолює Африканське представництво WorldReader з придбання контенту, створення цифрових видань та локалізації проектів WorldReader. Раніше він викладав англійську мову в сільських районах Південної Кореї. Він також одним із засновників Детройтського літературного колективу типу «письменницького концерну».

ВИКОРИСТОВУЮЧИ СОНЯЧНУ ЕНЕРГІЮ ДЛЯ ЕЛЕКТРОННИХ РІДЕРІВ У АФРИЦІ

3 березня 2015

Віднедавна WorldReader почала постачати станції для підзарядки пристроїв на сонячній енергії для шкіл і бібліотек в Африці, а французька компанія Bookeen розробляє новий пристрій на сонячних батареях та електронних чорнилах водночас.

WorldReader, всесвітня благодійна організація, яка поширює електронні рідери і ліцензійні книги у країнах з найбільш бідним і знедоленим населенням, до недавна мала велику проблему. Питання про те, як зберегти електронні книги придатними до читання в країнах, де існують обмежені й ненадійні джерела електроенергії, поставала перед благодійниками постійно. Тепер вони знайшли рішення: використання сонячні батареї для рідерів.

Завдяки новому партнерству з організацією ВВОХХ, WorldReader буде встановлювати сонячні електростанції, які постачатимуть енергію для зарядки більш ніж 200 книжок. «Вони також мають потужність для освітлення ранкового і вечірнього навчального процесу, щоб діти могли читати і навчатися у зручний час», – написано в нещодавньому повідомленні WorldReader у блозі. Додається: «Нове «сонячне» рішення також допоможе заряджати мобільні телефони, так що користувачі матимуть змогу читати за допомогою WorldReader Mobile».

Це вирішення було протестоване у школах та бібліотеках у Кенії і наразі пропонується існуючим та новим партнерам WorldReader за 500 доларів разом із доставкою.

Якщо ж ви пересічний споживач, який хоче вико-

ристовувати сонячне світло для зарядки вашого рідера, ви можете використовувати пристрої зарядки сторонніх виробників. Або ви можете просто почекати появи нової електронної книжки, яку розробляє французька компанія Bookeen. Вона нещодавно анонсувала виріб на Всесвітньому мобільному конгресі в Барселоні. Новий рідер на електронному чорнилі створюється у співпраці з компанією Sunpartner, яка розробляє технології підзарядки за допомогою сонячної енергії, що будуть вбудовані в екран.

WORLDREADER РАЗОМ ІЗ OPERA ЗАПУСКАЮТЬ ВЕБ-ДОДАТКИ ДЛЯ ЧИТАННЯ

14 Травня 2015

Нещодавно WorldReader оголосили про партнерство з Opera. WorldReader – некомерційна організація, яка сприяє підвищенню грамотності в країнах третього світу, і працює з Opera над створенням додатка для читання за допомогою смартфонів та звичайних мобільних телефонів на основі браузера.

Додаток WorldReader Mobile Web (WRM-Web) пропонує безкоштовний доступ до каталогу з 15 500 назв, який охоплює 43 мови і десятки жанрів, і містить електронні книги з США та від міжнародних видавців серед них Penguin Random House, Mills & Boon, Publerati та Open Road Media.

Додаток дає змогу користувачам читати і онлайн, і офлайн, дозволяючи користувачам, які стикаються з неякісним підключенням до інтернету (або взагалі його відсутністю), продовжувати користуватися електронними книгами. Додаток також дасть змогу читачам поділитися тим, що вони читають в соціальних мережах, але не варто чекати від нього якихось інших можливостей.

На прохання WorldReader, Нейт Хоффелдер (автор статті – прим. ред.) спробував додаток на своєму Android-смартфоні. Як не дивно, виявилось, що він працює набагато краще на невеликому екрані.

WorldReader почали свій шлях 2009 року з поширення рідерів від Kindle в сільській місцевості в Африці і розповсюдили 8000 рідерів в 104 школах та бібліотеках за останні шість років.

WorldReader допомагає читати 185-ти тисячам користувачів щомісяця – переважно завдяки мобільним додаткам. Організація випустила перший додаток для читання 2011 року, підтримує інші аплікації, а також пристрої для читання.

Так, Kindle чудові, але телефони поширені набагато більше в багатьох країнах, і розповсюджувати електронні книги на телефон читача набагато дешевше, ніж купувати їм усім по Kindle.

Метою WorldReader є грамотність, а не «гаджетування», тому WorldReader працює з пристроями, які має кожна людина, а також тими, які б ми хотіли мати.

WORLDREADER ТА OPERA «ДОНЕСЛИ» КНИГУ П'ЯТИ МІЛЬЙОНАМ ЧИТАЧІВ В АФРИЦІ ЗА ДОПОМОГОЮ МОБІЛЬНИХ ТЕЛЕФОНІВ

2 вересня 2015

Чотиримісячне партнерство між Opera та WorldReader вже дало плоди.

WorldReader днями оголосила, що п'ять мільйонів читачів використали додаток, розроблений нею разом із Opera Software.

Це програма, яка посіла чільне місце в Opera Mini в 34 африканських країнах, дає змогу читачам отримати доступ до безкоштовної інтернет-бібліотеки, що налічує 28 000 електронних книг.

WorldReader починала з освітніх програм, орієнтованих на розповсюдження Kindle, але тепер вони вже давно перейшли до багатьох інших платформ. І якщо за допомогою Kindle WorldReader змогла поділитися книгою із тисячами людей, перехід на читання за допомогою додатків дозволив WorldReader принести електронні книги в життя мільйонів читачів.

«Ми хочемо переконатися, що люди всього світу мають доступ до книг, яких вони потребують і які вони хочуть читати», – зазначила Елізабет Генсік Вуд (Elizabeth Hensick Wood), голова Європейського офісу WorldReader. «Завдяки цьому партнерству, Opera і WorldReader прагнуть охопити мільйони людей щомісяця в 34 африканських країнах, через стільникові телефони, які в них вже є».

Додаток призначений для роботи на невеликих екранах, а також підтримує онлайн і автономний режим читання. Спочатку розроблений як веб-додаток,

WorldReader Mobile тепер доступний в Google Play, Windows Store, в Firefox Marketplace і в Opera Mobile Store. Він також є в інтернеті за адресою read.WorldReader.org (але тільки для мобільних телефонів).

WorldReader розраховує досягти десяти мільйонів читачів до кінця року. Вони кажуть, що майже чверть читачів – з Ефіопії, і що дві третини з них становлять чоловіки.

Ось кілька інших фактів про читачів:

- Хто читає довше на своїх мобільних телефонах? Жінки. У середньому жінки читають на 48% довше, ніж чоловіки. (Жінки витрачають на читання 11,5 хвилин за сеанс, чоловіки читають 6,5 хвилин протягом одного сеансу).
- Активні читачі витрачають 17 хвилин на читання за один сеанс.
- Найпопулярніші літературні категорії серед нових читачів — любов, спорт, освіта та охорона здоров'я.
- Найпопулярніші книги: «Ораторське мистецтво» (The Art of Public Speaking) (освіта), «Харчування і зростання» (Nutrition & Growth) (здоров'я), «Молоко і мед» (Milk & Honey) (романтика), Шлях Лаубача до читання (Laubach Way to Reading) (освіта).

ЯК ЕЛЕКТРОННІ РІДЕРИ СТАЛИ «ГОЛОВНОЮ ПЕРЕВАГОЮ» В КЕНІЙСЬКИХ БІБЛІОТЕКАХ

30 листопада 2015

Перша з двох частин доповіді East Africa Digital Reading Summit (саміту з питань «цифрового» читання у Східній Африці) 2015 року звертає увагу на тенденцію поширення читання електронних книг і користування цифровою бібліотекою в Кенії.

Девід Рішер, генеральний директор і співзасновник WorldReader, перший раз приїхав до Кенії в 2013 році. Тоді він прилетів із сусідньої Танзанії, і авіакомпанія недоглядела всього багажу Рішера, залишивши його в шортах і сорочці. В заброньованому фешенебельному готелі Sankara в Найробі Девід пояснив своє скрутне становище адміністраторові. При цьому він заявив, що має зустрітись з кенійським міністром освіти наступного дня і не збирається робити це в трусах! Збентежені співробітники готелю дали йому чепуристий костюм і взуття. Цього року Рішер розповів цю історію під час свого другого візиту до Кенії, взявши участь в “The 2015 Kenya Publishers Association & WorldReader Partner Summit”. Дводенний саміт залучив учасників з Кенії і сусідніх Танзанії, Уганди і Руанди.

Першого дня відбулася спільна конференція, на яку були запрошені безліч промовців, а модератором виступив Джоан Мвачі-Амоло (Joan Mwachii-Amolo) з WorldReader (старший менеджер у Кенійському представництві). Спершу виступив представник Асоціації Видавців Кенії (АВК), (Kenya Publishers Association, KPA), її голова Лоуренс Ньягі (Lawrence Njagi), керівник Mountain Top Publishers. Він зазначив, що після публіка-

ції мемуарів колишнього прем'єр-міністра Кенії Раїла Одінга (Полум'я Свободи) (Raila Odinga (The Flame of Freedom)), покупці з США завалили його замовленнями зробити їх доступними на цифровій платформі. Він швидко виклав книгу на Amazon.com. Видавець додав, що, хоча не бачить явного конфлікту між друкованими та цифровими публікаціями, доступ до електронних книг у Кенії обмежується «елітами», які «не є тими, хто потребує їх найбільше».

Електронні книги для вчителів

Другим спікером виступила Марія Чероно (Maria Cherono) з Міністерства освіти, науки і техніки. Вона висловила думку, що цифрові платформи мають можливість збільшити частку користувачів у країні. Чероно зауважила, що у 2014 році уряд здійснив дослідження в сфері ІКТ у рамках програми PRIMR (вимовляється як «Прима»). Вони надали електронні носії для читання вчителям, а потім відстежили ефективність нової технології в навчанні. Пілотна програма, в якій взяли участь 150 вчителів, показала, що ці пристрої економічно ефективні. Так була запущена Національна програма з «планшетування». План полягав у тому, щоб збільшити кількість користувачів планшетів у рамках програми до більш ніж 1500 вже 2015 року. Представник міністерства подякувала таким організаціям, як WorldReader, що виступили партнерами МОНТ у таких урядових програмах, як PRIMR і Tusome.

Наступним ішов Рішер (до речі, колишній співробітник Amazon). Стрункий, товариський американець майже без волосся на обличчі зізнався, що ідея WorldReader спала йому на думку близько шести років тому під час поїздки за кордон зі своєю сім'єю. Вони були в Екваторі,

допомагали місцевому дитячому будинку. Рішер помітив кімнату з замком на дверях. Він запитав, що там, і виявилось, що це була бібліотека. Девід знав, що знайти книги в цьому регіоні було вкрай важко. Він попросив, щоб йому показали, що там, у кімнаті. Коли її відчинили, то побачили застарілу непрочитану колекцію книг. З'явилось я питання, чи треба знищувати дерева заради книг, які ніхто ніколи не прочитає? Рішер зрозумів, що може відкрити для них електронні книжки, а на додачу – багату колекцію літератури (за відносно низьких витрат). Іншими словами, він «міг би використати технологію для того, щоб розв'язати цю проблему.»

Простягаючи електронну книжку кожній дитячій руці

Генеральний директор і співзасновник WorldReader почав програму WorldReader (впроваджуючи безкоштовні електронні книги та контент) у Гані, пізніше у Кенії. План полягав у тому, щоб надати пристрій для читання в руки кожній дитині. Вже через п'ять років існування WorldReader, їхнє досягнення таке: два мільйони людей читають в електронному вигляді. Близько 15 тисяч осіб у Кенії читають за допомогою пристроїв WorldReader. Близько 16 бібліотек організації були також створені в Кенії.

«Головне не те, скільки пристроїв у нас є, а те, що вони містять», — заявив Рішер, розповідаючи про широкий вибір місцевого та міжнародного контенту, доступного за допомогою пристроїв та додатків для телефону WorldReader. Нарешті він зачитав вірша Rhythm of Life («Ритм життя»), присвяченого видатним кенійським марафонцям. Цей твір з електронної книги The Moon is Made of Green Cheese («Місяць із зеленого сиру»), доступної на пристроях WorldReader. «Читання – наша

найкраща і єдина вакцина проти безнадії у світі», – наголосив він.

Засновник поступився місцем споживачеві: наступним оратором була Єва Ньявіра (Eva Nyawira), студентка, яка прочитала свого вірша. Вона зізналася, що читає книги на своєму стільниковому телефоні вдома (мобільні пристрої заборонені в школі), використовуючи безкоштовний додаток WorldReader. Під час сесії запитань та відповідей, що почалася після цього, член аудиторії запитав, які ж книги її улюблені? Єва відповіла, що вона прихильниця детективів про Шерлока Голмса. Інший учасник запитав її, чи читає вона когось з місцевих авторів. Дівчина навела приклад Grandmother's Winning Smile («Чарівна бабусина усмішка») Стенлі Газемба (Stanley Gazemba). Джоан Мвачі-Амол згадав деякі назви, популярні на WorldReader, включно з Attack of the Shidas («Атакою Шидаса»), дитячою науково-фантастичною книгою Мутоні Гарланд (Muthoni Garland), та You Were Born an Original, Don't Die a Copy («Ти народилася оригінальною, не помри копією»), мотиваційною книгою Джона Мейсона (John Mason).

Електронні рідери стали «головною гордістю» деяких кенійських бібліотек

Наступним доповідачем була Керол Кайоро (Carol Kayoro) з Національної бібліотеки Кенії (KNLS). Вона передусім сказала, що значне зростання відвідуваності бібліотек пов'язане з тим, що KNLS представила для читання електронні книги з оснащенням від WorldReader. Пристрої залучають переважно молоду аудиторію. KNLS представила інноваційні способи залучення читачів, хоча дорослі й не так охоче переходять на читання електронних книг, як діти, і можуть зажадати «спеціального

контенту». Натомість існує високий попит на пристрої для читання від дітей. Е-рідери тепер «головна гордість» в деяких бібліотеках. Про це свідчить те, що десять шкіл на день відвідують бібліотеки.

У відповідь на запитання про те, чи були вкрадені або пошкоджені пристрої KNLS, Керол відзначила, що досі відомо про втрату тільки одного пристрою в Кісуму. Проте зарядка пристроїв стає проблемою під час перебоїв з електроенергією.

WORLDREADER ПОДІЛИЛАСЯ ЗВІТОМ ПРО ЗАВАНТАЖЕНІ В АЗІЇ Й АФРИЦІ ЕЛЕКТРОННІ КНИГИ

19 січня 2016

Чого справді хочуть читачі в Африці і Азії? У новому звіті WorldReader відстежує завантаження мільйонів електронних книг у цих регіонах і тамтешні тенденції читання.

На початку місяця WorldReader опублікувала топ цифрових книг, які читали діти та дорослі на мобільних пристроях в Азії й Африці 2015 року.. Шість мільйонів дітей, дорослих і сімей провели за читанням понад 17 мільйонів годин, використовуючи мобільні телефони і Kindle.

WorldReader робить книги доступними, особливо в тих місцях, де люди не могли до них дістатися. Тепер, завдяки WorldReader, читачі будь-де в світі мають доступ до бібліотеки з більш ніж 280000 безкоштовних книг десятками мов.

І коли, завдяки своїм мобільним телефонам, люди мають доступ до такої приголомшливої кількості безкоштовних книг, що вони роблять? Вони читають.

Якщо «17 мільйонів» очевидно звучить екстраординарно, ще цікавішим є вивчення того, що люди читають – і чому саме. Ось чому WorldReader також аналізували популярні книги серед дітей, дорослих, жінок і чоловіків. І хоча деякі з книжок сходилися з тенденціями в усьому світі, вибір інших був дивним. Можливо, це пов'язано з видом читацького пристрою?

Романтична література – найпопулярніший жанр серед дорослих, які використовують WorldReader. До того ж, топ-5 книг, які читають чоловіки і жінки, схожі, як дві краплі води. Обидва списки заповнені романтичними

назвами на кшталт First Love... Thinking of Him («Перша Любов... Думаючи про нього») і посібниками з сексуального здоров'я, наприклад 14 Things You Should Know about Sex («14 речей, які ви маєте знати про секс»).

Як зазначає WorldReader, цікаво спостерігати, що чоловічі та жіночі смаки можуть бути так тісно пов'язані. І це зважаючи на соціальні обмеження і думку про те, що доречно читати чоловікам, а також те, що деякі матеріали вважаються «не жіночими». Але це стає зрозумілішим, коли виявляється, що читання на мобільному телефоні пропонує приватність – ніхто не бачить, що ви читаєте.

Виходить, що ця новітня «приватність» змінює читацькі звички і вподобання. Це означає, що чоловіки тепер мають свободу читати любовні романи, а жінки мають таке ж право вільно читати «сексуальні» медичні посібники. Формулювання «сексуальні домагання», наприклад, було одним з найпопулярніших у пошуку 2015 року. Його рейтинг – 13-тє місце.

Дитячі читацькі вподобання також дуже цікаві. Серед десяти найпопулярніших книг, які читають діти в різних країнах Африки на південь від Сахари, наприклад, колосальні 80 відсотків – це місцеві автори та видавці. Дітям в усьому світі, здається, потрібно бачити самих себе в історії – характер, сюжет, імена та традиції повинні мати стосунок до читача. Як приклад, Kofi has Malaria («Кофі хворіє на малярію») розповідає читачеві про ганського хлопчика, який у житті стикається з малярією та навчає дітей, як запобігти цьому захворюванню, є однією з п'яти топових книг.

«Люди в усьому світі хочуть того ж самого: зрозуміти світ навколосебе, вести здоровий спосіб життя, навча-

тися в гарних школах, отримувати гідну роботу і трошки веселитися. Донині книги, що можуть допомогти досягти нашої мрії, були доступні лише меншості людей. WorldReader допомагає створити світ, де кожен може стати читачем», – розповідає Девід Пішер, генеральний директор і співзасновник WorldReader.

WORLDREADER НАЗВАНА ОДНІЄЮ З НАЙІННОВАЦІЙНІШИХ НЕПРИБУТКОВИХ КОМПАНІЙ 2016 РОКУ

22 лютого 2016

Щороку журнал Fast Company випускає свій довгоочікуваний список найінноваційніших компаній у низці галузей. Цього року видання присудило освітній організації WorldReader звання однієї з десяти найінноваційніших некомерційних підприємств. У цьому престижному списку вона опинилася «за спробу розірвати порочне коло бідності безкоштовними електронними книгами».

З 2010 року WorldReader працює над підвищенням рівня грамотності й доступом до матеріалів для читання на ринках, що розвиваються. Вона розповсюджує безкоштовні електронні книги на локальних платформах, поширюючи читання електронних книг (і сонячні зарядні станції для них) у школах по всьому світу, а також через власні мобільні додатки.

«Грамотність — найважливіше вміння, важливе для кожної людини для досягнення успіху протягом усього життя», – стверджує WorldReader на своєму веб-сайті. Наразі їхня мета полягає в тому, щоб досягти відмітки у 15 мільйонів (!) читачів до 2018 року.

«Ми раді відігравати певну роль в створенні грамотнішого світу і глибоко вдячні, що нашу роботу визнала Fast Company», – сказав генеральний директор і співзасновник WorldReader Девід Пішер.

Серед інших некомерційних організацій, доданих до списку цього року, немало широковідомих компаній: UNICEF, Black Lives Matter, the 92nd Street Y, та Humans of New York.

Щоб досягти своїх цілей, WorldReader працює з видавцями, високотехнологічними компаніями, всесвітніми фундаціями, органами місцевого самоврядування та іншими організаціями

«Наші партнери – невід’ємна частина, яка сприяє розвитку WorldReader», – зазначила компанія у своїй заяві. «Кожен з них глибоко захоплений інноваціями, щоб поліпшити життя людей за допомогою освіти і технологій. Разом ми можемо досягти грандіозного впливу, який справді здатний перетворити світ».

Нещодавно WorldReader опублікувала звіт про найкращі цифрові книги в своїй бібліотеці з 28500 назв 43-ма мовами. За їхніми даними, понад 6 мільйонів дітей і дорослих разом провели за читаннями 17 мільйонів годин, використовуючи додатки та електронні книжки WorldReader. Скільки коштувало досягнути такої неймовірної кількості читачів? Лише два долари на людину!

Для того, щоб контролювати і модерувати свою вкрай велику бібліотеку, яка постійно поповнюється, WorldReader має партнерські відносини з провідними світовими видавцями, які оцифровують електронні книги для платформи. Організація також працює з місцевими видавцями Африки та Індії, щоб допомогти їм оцифровувати свої книги, а також розширити аудиторію читачів у всьому світі.

ТОП-10 КНИЖОК, ПОПУЛЯРНИХ СЕРЕД ЧИТАЧІВ ШКІЛЬНОГО ВІКУ:

1. Molly Moccasin Series («Мокасини Моллі») – Victoria Ryan O’Toole (Urban Fox Studios) – Північна Америка
2. Beem Explores Africa («Бім досліджує Африку») – Simildele Dosekun (Kachifo) – Африка
3. Kofi in the Dentists’ Chair («Кофі у кріслі дантиста») – T.A. Richardson (Afram Publications) – Африка
4. My Big Dada («Моя велика Дада») – Kwasi Otopah (Smartline Publishing) – Африка
5. Kofi has Malaria («Кофі хворіє на малярію») – Barbara Baddoo (Sam-Woode Ltd) – Африка
6. A Football Match («Футбольний матч») – Asare Konadu Yamoah (Adaex Educational Publications) – Африка
7. There’s a Mouse in the House («Миша у домі») – Janelle Hooper (self published) – Північна Америка
8. All About Me («Усе про мене») – Pamela Abba Woode (Sam-Woode Ltd) – Африка
9. Tawia Goes to Sea («Тавія їде до моря») – Meshack Asare (Sub-Saharan) – Африка
10. Who Are We? («Хто ми?») – Paula Raubenheimer (Big Bug Books) – Африка

ТОП КНИГ, ПОПУЛЯРНИХ СЕРЕД ЖІНОК:

1. First Love... Thinking of Him – A.V. Frost (Beaten Track Publishing)
2. Forbidden Fire – Heather Graham – (Open Road Integrated Media)
3. 14 Things You Should Know About Sex – (UK National Health Service)
4. The Holy Bible: The King James Edition
5. Forever My Love – Heather Graham (Open Road Integrated Media)

ТОП КНИГ, ПОПУЛЯРНИХ СЕРЕД ЧОЛОВІКІВ:

1. 14 Things You Should Know About Sex – (UK National Health Service)
2. First Love... Thinking of Him – A.V. Frost – (Beaten Track Publishing)
3. The Holy Bible: The King James Edition
4. Milk and Honey – Roslyn Hardy Holcomb (Self-published)
5. Lionel Messi – Sports (Wikipedia for Schools)

ТОП НАЙПОПУЛЯРНИШИХ КНИГ В АФРИЦІ:

1. The Holy Bible: The King James Version
2. First Love... Thinking of Him – A.V. Frost (Beaten Track Publishing)
3. Milk and Honey – Roslyn Hardy Holcomb (Self-published)
4. 14 Things You Should Know About Sex – (UK National Health Service)
5. Cristiano Ronaldo – Sports (Wikipedia for Schools)
6. Lionel Messi – Sports (Wikipedia for Schools)
7. A Love Rekindled — Myne Whitman (Self-published)
8. First, Know What You Want: Why Goals Don't Work and How to Make Them – Andrew Halfacre (Bookshaker)
9. There's Something About Him – Lauri Kubuitsile (WorldReader)
10. Forever My Love – Heather Graham (Open Road Integrated Media)

Організації:

Bastei Lübbe є одним з найвідоміших видавців фантастики німецькою. Видавництво базується в німецькому Кельні. Станом на 2010 рік, це найбільший незалежний видавець книг в Німеччині, а також один з трьох найбільших видавців аудіокниг в країні. Останнім часом у видавництві почали вводити англійську, іспанську та китайську мови для розширення свого ринку розповсюдження електронної книги. Відомим видавництвом стало на Франкфуртській фондовій біржі в жовтні 2013 року. Саме *Bastei Lübbe* видало німецькою книжку Дена Брауна «Код да Вінчі».

Hugendubel є одним з двох найбільших мереж книжкових магазинів в Німеччині. Вона був заснований в 1893 році Генріхом Карлом Густавом Хугендубелем у Мюнхені.

BVOXX розробляє, виробляє, поширює і фінансує інноваційні системи постачання сонячної енергії для поліпшення доступу до неї по всій Африці і в інших країнах, що розвиваються.

Opera Software — норвезька компанія — виробник програмного забезпечення. Компанія створена групою дослідників, що працювали на норвезьку телекомунікаційну компанію Telenor. Найвідомішими продуктами є веб-оглядач Opera, який з 2005 розповсюджується на безоплатній основі і браузер для мобільних пристроїв Opera Mini. Зараз основним комерційним продуктом є браузер Opera Mobile для мобільних пристроїв на базі Windows Mobile і Symbian OS. У лютому 2016 року група китайських компаній досягла угоди про придбання Opera Software ASA за 10,5 млрд норвезьких крон (1,2 млрд доларів)

Penguin Random House, Mills & Boon, Publerati ma Open Road Media – найвідоміші книжкові видавництва у світі.

Постаті:

Нгугі ва Тхонго (*Джеймс Нгугі*) (*суахілі Ngũgĩ wa Thiong'o*, нар. 5 січня 1938 року, Каміріітху, під Найробі) — відомий кенійський письменник і драматург лівих поглядів. Пише англійською мовою і мовою кікуйю. У 2009 році був номінований на премію Букер за сукупність створеного. У 2010 і 2014 роках розглядався як один із найбільш імовірних кандидатів на Нобелівську премію. Нгугі ва Тхонго вважається одним з найбільш талановитих письменників східної Африки. З 1960 року він написав велику кількість романів, п'єс і критичних есеїв. У своїх творах Тхонго зосереджувався на соціальних, культурних та політичних проблемах Кенії.

Анансі (англ. *Anansi, Anpancy*, з мови *ашанті*) — персонаж міфології і фольклору низки народів Західної Африки — народів акан, перш за все — ашанті, а також фольклорної традиції народів-нащадків африканців на Антильських островах. У міфології акан Анансі виступає як культурний герой (деміург). З ним пов'язують появу сонця, дощу, походження мудрості і казок. Подеколи Анансі виступає заміником бога неба Ньяме, у деяких міфах Анансі — син Бога неба. Нерідко Анансі виконує якісь завдання на вимогу Бога. Образ Анансі хоча і є зооморфним (павуча подоба), але часто він виступає як антропоморфний персонаж — діє як людина, розмовляє і чинить різні справи, має родину тощо. Часто люди ашанті називають Анансі — Кваку Анансі (*Kweku Anansi*), тобто «павук Анансі».

Терміни:

Електронна книга, еКнига (англ. *e-book, e-text*) — версія книги в електронному (цифровому) вигляді. Такі книжки можна читати за допомогою комп'ютерів, мобільних

телефонів чи спеціалізованих пристроїв.

Рідер (Електронна книга (пристрій) (цифрова книга, англ. Digital book; E-book reader) — загальна назва групи вузькоспеціалізованих компактних планшетних комп'ютерних пристроїв, призначених для відображення текстової та графічної інформації, представленої в електронному вигляді, наприклад, електронних книжок. Електронні книжки належать до різновиду планшетних комп'ютерів. Їхня поява зумовлена розвитком і спеціалізацією планшетних комп'ютерів взагалі. Деякі сучасні пристрої обладнані сенсорним екраном, мають розширений набір функцій і дозволяють не тільки читати, але й редагувати текст.

Amazon Kindle (Кіндл) — програмно-апаратна платформа для читання електронних книг, розроблена компанією Lab126 (належить компанії Amazon.com). Це найвідоміші електронні рідери у світі, тому часто словом «Кіндл» називають всі пристрої для читання електронних книг.

На фото: учні читають цифрову книгу на рідері від WorldReader

На фото: Девід Рішер (у центрі) з учасниками на саміті WorldReader

В Африці готові читати навіть з маленьких екранів за допомогою безкоштовного додатку від WorldReader

Проблеми з електроенергією для книжок розв'язуються за допомогою сонячних панелей

Інформаційне видання
Серія «Світові тренди видавничої індустрії»

Книжки + Інновації = Благодійність

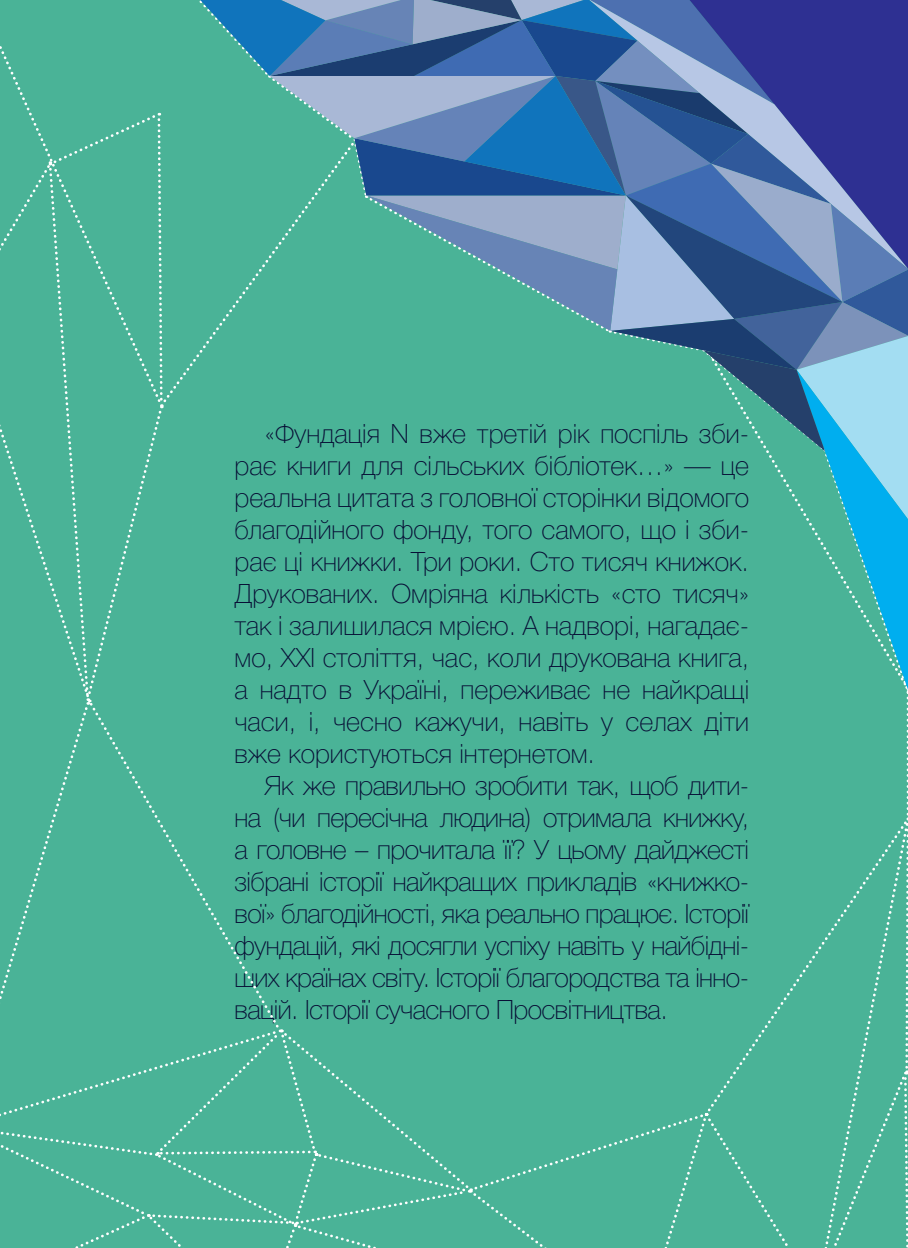
За редакцією
Ярослави Приходи
Марини Женченко

Перекладач та упорядник
Петро Зубар

Підписано до друку хх.хх.2016 р.
Формат 60х90/16
Гарнітура
Умовн. друк. арк. хх
Наклад хх

Адреса редакції:
вул. Мельникова, 36/1, м. Київ
www.journ.univ.kiev.ua/

«Фундація N вже третій рік поспіль збирає книги для сільських бібліотек...» — це реальна цитата з головної сторінки відомого благодійного фонду, того самого, що і збирає ці книжки. Три роки. Сто тисяч книжок. Друкованих. Омріяна кількість «сто тисяч» так і залишилася мрією. А надворі, нагадаємо, ХХІ століття, час, коли друкована книга, а надто в Україні, переживає не найкращі часи, і, чесно кажучи, навіть у селах діти вже користуються інтернетом.

Як же правильно зробити так, щоб дитина (чи пересічна людина) отримала книжку, а головне – прочитала її? У цьому дайджесті зібрані історії найкращих прикладів «книжкової» благодійності, яка реально працює. Історії фондаций, які досягли успіху навіть у найбідніших країнах світу. Історії благородства та інновацій. Історії сучасного Просвітництва.